

PRESTON SPRINKLE

BEN
IK
MIJN?
LICHHAAM

Transgender personen,
de Bijbel en de kerk

De bijbelteksten in dit boek zijn overgenomen uit de
Herziene StatenVertaling (HSV), tenzij anders aangegeven.

BEN IK MIJN LICHAAM?

Transgender personen, de Bijbel en de kerk

Originally published in English under the title: *Embodied*

Copyright © 2021 Preston Sprinkle

Published by David C. Cook

4050 Lee Vance Drive, Colorado Springs, Colorado 80918, United States of
America

Copyright Nederlandse uitgave © 2022 Uitgeverij Gideon

Auteur: Preston Sprinkle

Vertaling: Moniek Venhuizen

Redactie: Joyce de Jongh en Willeke Herwig

Omslagontwerp en typografie: Jonathan Reining | Jore ontwerp

Jaar van uitgave: februari 2024

Met dank aan Vernieuwd.com

Uitgave: Gideon, Hoornaar, Nederland

ISBN: 978-90-5999-225-2

NUR: 707

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een databank, of doorgegeven in welke vorm of op welke wijze dan
ook, behalve voor korte citaten in recensies of artikelen, zonder de voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No portion of this book may be reproduced, stored in a
retrieval system or transmitted in any form or by any means, except for brief
quotations in critical reviews or articles, without the prior written permission
of the publisher.

Opgedragen aan Lesli,

*die een mentor, vriend en trouwe
dienstknecht van Christus
en de mensheid is.*

WAT ANDEREN ZEGGEN OVER *BEN IK MIJN LICHAAM?*

‘Er zijn veel goede boeken geschreven over transgenderisme. Maar wanneer je op zoek bent naar een boek dat wetenschappelijk onderbouwd, theologisch gegrond en met een genadevolle houding geschreven is, dan is *Ben ik mijn lichaam?* het boek dat je moet lezen. Of je nu een student bent die het onderwerp op een diepere manier wil leren begrijpen, een ouder die zijn of haar transgender kind wil helpen, een vriend die op een betere manier van transpersonen wil houden of iemand die worstelt met de eigen identiteit; dit boek is een onmisbaar naslagwerk. Dank aan Sprinkle voor het onderzoeken van dit onderwerp en het schrijven van zo’n belangrijk en tijdloos boek.’

Sean McDowell, PhD, collega-professor aan Talbot School of Theology, spreker en auteur van *Same-Seks Marriage*

In *Ben ik mijn lichaam?* schrijft mijn vriend Dr. Preston Sprinkle liefdevol over een onderwerp waar de meeste mensen van weglopen. Hij gaat het gesprek aan dat door de meeste kerken vermeden of slecht aangepakt wordt. Voor dit boek is onderzoek gedaan zoals Preston dat het liefst doet: diepgaand. Ik vocht tegen mijn tranen terwijl ik het las en ontdekte dat ook ik schuldig ben, uitgedaagd werd en toegerust om beter te kunnen liefhebben, luisteren en leren. Iedereen verdient het om te weten dat ze op een prachtige en intieme manier gemaakt zijn voor de liefde van God.’

Lisa Bevere, auteur van de *New York Times* bestseller *Without Rival*

‘Dr. Preston Sprinkle is de stem die je moet horen als je zoekt naar een bijbelse theologie rondom seksualiteit die orthodox, intelligent, goed onderzocht, genuanceerd en open-minded is, maar ook diep overtuigd, meelevend en bovenal stevig geworteld in de realiteit. Dit boek bevat meer dan droge data; het vertelt het meeslepende verhaal van echte minderheden van vlees en bloed en hun zoektocht om Jezus te volgen binnen een cultuur die getekend wordt door ideologieën en agenda’s. Dit is simpelweg het beste boek dat ik heb kunnen vinden over dit onderwerp.’

John Mark Comer, aangesteld als pastor voor onderwijs en visie bij de Bridgetown Church en auteur van *De radicale uitbanning van haast*

‘Met *Embodied* heeft Preston Sprinkle de kerk een grote dienst bewezen door bijbels, fijngevoelig en pastoraal zijn weg te zoeken in het transgenderdebat. Zijn bijbelse en exegetische geloofwaardigheid wordt duidelijk in de manier waarop hij met zorg en precisie met de Bijbel omgaat. En zijn pastorale gevoeligheid richting transpersonen, die voortkomt uit echte relaties met hen, maakt het hem mogelijk om de kerk te voorzien van wijze raad. Hoewel lezers het op sommige punten oneens kunnen zijn met Preston, is zijn benadering zowel bijbels gezond als relationeel meelevend. Ik ken geen beter werk over dit gecompliceerde onderwerp dan *Ben ik mijn lichaam?* en niemand die in een betere positie is om een boek als dit te schrijven dan Preston Sprinkle.’

Scott B. Rae, faculteitsdecaan en hoogleraar christelijke ethiek aan de Talbot School of Theology, Biola University

‘Prestons boek *Ben ik mijn lichaam?* is een van de eerste (en meest uitgebreide) theologische verkenningen van het gesprek over transpersonen. Als non-binair christen ben ik hem dankbaar dat hij de broodnodige aandacht geeft aan dit onderwerp. Hoewel we vaak tot andere conclusies komen, heb ik grote waardering voor zijn aandeel in het gesprek over dit onderwerp en zijn oprechte verlangen om een holistische benadering te presenteren, zodat we transpersonen binnen onze kerken beter kunnen liefhebben en begrijpen.’

Lesli Hudson-Reynolds, bedieningsleider genderidentiteit bij Posture Shift

‘Met de jaren heb ik redelijk veel boeken over homoseksualiteit en gender gelezen. Ook heb ik veel goede gesprekken gevoerd met medegelovigen die hiermee te maken hebben. Ik ben God dankbaar voor de twee boeken van Preston Sprinkle. Zijn aanpak maakt me enthousiast. In *Geliefden* (over homoseksualiteit) en *Ben ik mijn lichaam?* (over het gendervraagstuk) laat Preston zijn diepe liefde zien voor God, Zijn Woord en voor de medemens. Veel gelovigen proberen een *evenwicht* te zoeken tussen waarheid en genade. Preston volgt het voorbeeld van de Heer Jezus Zelf. Geen compromis, geen evenwicht zoeken maar *vol genade* en *vol waarheid* proberen te zijn! Hoe je dat doet? Neem de tijd om Gods hart in dit boek te ontdekken.’

Philip Nunn, medeoprichter Vernieuwd.com

INHOUD

Voorwoord 11

1. Mensen 15
2. Tienduizend genders 28
3. Wat betekent het om trans te zijn? 50
4. Mannelijk en vrouwelijk naar Gods beeld 65
5. Gender stereotypen 82
6. Maar hoe zit dat dan met de eunuch?
En andere vragen... 100
7. Hoe zit het met intersekse? 119
8. Een mannelijk brein in een vrouwelijk lichaam 135
9. Een vrouwelijke ziel in een mannelijk lichaam 152
10. Snel opkomende genderdysforie 170
11. Transitie en christelijk discipelschap 192
12. Voornaamwoorden, toiletten en slaapzalen 213

Conclusie: Uitbundige liefde 238

Bijlage: Suïcidaliteit en transpersonen 244

Eindnoten 260

Over de auteur 303

VOORWOORD

Het idee voor dit boek ontstond op een frisse oktoberavond in 2014 in Oost-Chicago. Ik stond buiten een sigaar te roken met Kevin, een homoseksuele vriend, en hij moedigde me aan om mijn boek over homoseksualiteit af te maken.¹

‘Maar ik ben geen homo,’ zei ik. ‘Er zijn al te veel heteroseksuele mensen die over homoseksualiteit praten.’

‘Dat klopt,’ zei Kevin, ‘maar er zijn niet veel heteroseksuele christenen die over ons praten op de manier waarop jij dat doet. Jij probeert ons echt te *zien* wanneer je *over* ons praat. Het voelt alsof je *met* ons praat.’

Ik leunde achterover, nam een trek van mijn sigaar en dacht na over zijn vriendelijke woorden. Maar terwijl ik zijn woorden op me liet inwerken, maakte hij een minder bemoedigende opmerking.

‘Weet je, Preston, tegen de tijd dat jouw boek uitkomt, is het gesprek over homoseksualiteit al een gepasseerd station en overgenomen door het gesprek over gender. Jouw boek is al gedateerd voordat het in de winkel ligt.’

Ke vins profetie kwam uit. In het jaar tussen mijn gesprek met Kevin en de publicatie van mijn boek (*Geliefden: omdat homoseksualiteit meer is dan een kwestie*) in november 2015, kwam het gesprek over transgenderisme in een stroomversnelling. De transitie van beroemdheid Caitlyn Jenner trok wereldwijde aandacht. Populaire tv-series als *Transparent* en *Orange is the New Black* waren een podium voor transgender personen. En de realityshow *I am Jazz* volgde het dagelijks leven van

Jazz Jennings, een zeer bekend transgender kind. Populaire bladen als *National Geographic* en *Time* hadden voorpagina-artikelen over transgender personen. Het homohuwelijk werd in juni 2015 in alle vijftig staten van Amerika gelegaliseerd, wat een grote overwinning was voor homo-activisten en ruimte creëerde voor transgenderrechten als de ‘nieuwe grens op het gebied van mensenrechten’². Transgenderonderwerpen zijn in hoog tempo de nieuwe focus geworden in het gesprek rondom LHBTQ.

In het licht van deze gebeurtenissen verlegde ik niet lang na het afronden van mijn boek *Geliefden* mijn aandacht naar het gesprek over transgenders. En opnieuw dook ik diep in het onderwerp. Tijdens het schrijven van *Geliefden* werd mijn hart binnenstebuiten gekeerd vanwege de pijn die veel homoseksuelen in de kerkbanken is aangedaan. Terwijl ik onderzoek deed voor het boek dat je nu vast hebt, voelde ik diezelfde pijn voor transgenders. Miljoenen homoseksuele en transpersonen zijn in onze kerken opgegroeid en velen van hen hebben de kerk verlaten vanwege schaamte, bespottung en ontmenselijking. ‘Ik heb nog nooit een christen ontmoet die vriendelijk tegen me was’ is een opmerking die ik veel te vaak van hen gehoord heb.

Maar ik ben geen trans, bleef ik maar denken. *Waarom zou ik een boek schrijven over transgenderisme?* Die gedachte hield ik vast terwijl ik deelnam aan het gesprek over transgenders. Hoezeer ik dit onderwerp ook een menselijk gezicht probeer te geven, hoeveel transgenders ik ook tot mijn vrienden mag rekenen en hoeveel ik ook van hen leer, ik zal nooit helemaal begrijpen hoe het is om trans te zijn. Er zal altijd een kloof blijven tussen mij en de mensen die dit onderwerp *zijn*.

Maar door de jaren heen heb ik ook enorm veel vragen gekregen van ouders, predikanten, christenen en ja, zelfs van transpersonen over wat de Bijbel en de wetenschap over dit onderwerp zeggen. Ze vragen me niet om memoires te schrijven over de ervaringen van transpersonen. Ze vragen me om hen te helpen nadenken over de menselijke natuur op een theologische en wetenschappelijke manier. Wat betekent het om man of vrouw te zijn? Zijn dit de enige twee opties? Is het oké wanneer een man zich vrouwelijk, of een vrouw zich mannelijk gedraagt? Is het mogelijk dat iemand in het verkeerde lichaam is geboren en diep vanbinnen tot het andere geslacht behoort? Welk voornaamwoord moeten we gebruiken voor onze transvrienden? Waar moeten transpersonen slapen tijdens een zomerkamp? Of, wellicht meer dringend, mijn kind heeft me net verteld dat het trans is en ik weet niet wat dat betekent of wat ik moet doen, maar ik wil op een goede manier van hen houden en dwars door alles heen Jezus eren – kun je me daarbij helpen?

Dit boek is mijn voorzichtige poging om ons dieper te laten nadenken over, en meer te leren liefhebben rondom een onderwerp waarbij diep nadenken en liefde juist vaak ontbreken. Hoewel de meeste lezers van dit boek waarschijnlijk christenen zijn die zichzelf niet trans noemen, hoop ik dat het boek ook transchristenen kan helpen die worstelen met de relatie tussen hun geloofsidentiteit en hun genderidentiteit. Ik heb geprobeerd om een boek te schrijven dat gebaseerd is op de stemmen, noden, zorgen en wijsheid van echte transpersonen. Toen het bijna af was heb ik verschillende trans- en intersekse personen gevraagd om de eerste versies van het manuscript door te lezen. Sommige reacties waren bemoedigend, andere

vernietigend. Allemaal waren ze nuttig en hielpen ze dit boek tot zijn huidige vorm te komen. Ik hoop dat de mensen over wier ervaringen ik schrijf zich gezien en gehoord voelen als ze dit boek lezen, zelfs wanneer ze (of jij, als lezer) het niet met alles wat ik schrijf eens zijn.

Omdat ik voor dit onderwerp vele wetenschappelijke disciplines moest bestuderen (onder andere neurowetenschap, theologische antropologie, endocrinologie, gendertheorie en klinische psychologie) heb ik de eerste versies van dit boek laten lezen door meer dan een dozijn wetenschappers. Ik denk niet dat ik ooit eerder zulk streng toezicht heb gehad op het schrijven als bij dit boek. Als er nog fouten, beledigingen of stomiteiten in dit boek staan, dan zijn die uiteraard mijn eigen verantwoordelijkheid en niet die van mijn lezers van het eerste uur (of van mijn hardwerkende redacteur).

Eén lezer springt er in het bijzonder uit. Deze persoon is een vriend – of eigenlijk zelfs een mentor – die me bij de hand nam in dit hele proces. Hen heeft me geholpen om de moeilijke nuances te begrijpen, me een schop onder de kont gegeven wanneer dat nodig was en me een voorbeeld gegeven van de liefde van Jezus. Ik ben hen veel meer verschuldigd dan hen weet. Ik draag dit boek aan hen op.

1

MENSEN

Mijn vriend Lesli werd als meisje geboren. Maar vanaf hun vierde levensjaar had Lesli het gevoel dat hen een jongen was. Lesli voelde zich een jongen.³ Dacht als een jongen. Speelde als een jongen. ‘Wanneer alle andere meisjes met hun theeserviesje of poppenhuis wilden spelen, wilde ik American football spelen,’ vertelde Lesli me. ‘Toen ik vier was zei ik dat ik later zou gaan trouwen met Wonder Woman en dat we samen kinderen met superkrachten zouden krijgen. Ik dacht er verder niets van.’⁴

Lesli herinnert zich dat hen al op jonge leeftijd heel veel van Jezus hield. ‘Mijn vroegste herinneringen zijn aan de crèche van de kerk en aan de zondagschool. Ik heb altijd geweten dat ik een geliefd kind van God was. Ik kan me geen moment herinneren waarop Gods waarheid niet een essentieel onderdeel uitmaakte van mijn leven.’

Lesli’s worsteling werd bij het opgroeien steeds erger, waardoor het lastig werd om erbij te horen op de jeugdgroep. ‘Ik begon een grote afstand te voelen tussen mijzelf en andere meisjes,’ herinnert Lesli zich. ‘Ik begreep helemaal niets van hun beginnende vrouwelijkheid. Ze waren uren bezig met make-up, het in model brengen van hun haar en praten over jongens. Ik vond dat totaal niet interessant.’

Net als de meeste kinderen die worstelen met hun genderidentiteit, worstelde ook Lesli alleen. Niemand om mee te praten, niemand die luisterde. Het leek niemand iets te kunnen schelen. Lesli zonk weg in donkere depressieve periodes. Toen eenzaamheid uitliep op depressie, volgden al snel suïcidale gedachten. ‘Ik heb mijn hele middelbare schoolperiode een masker op gehad,’ zegt Lesli, ‘waarbij ik steeds moedelozer en suïcidaler werd.’

Uiteindelijk kon Lesli de moed opbrengen om naar een predikant te gaan, op zoek naar hulp. Lesli legde hun dysforie aan hem uit, hopen op wat pastorale begeleiding. Maar in plaats van begeleiding, herinnert Lesli zich: ‘Mijn predikant liep met me mee naar de achterdeur van zijn kantoor en zei dat ik nooit meer terug mocht komen. En ik luisterde. In de achttien jaren die daarop volgden heb ik nooit meer een voet in een kerk gezet. Vanaf dat moment haatte ik christenen in het algemeen en predikanten in het bijzonder.’

Lesli, die wanhopig graag Jezus wilde volgen, werd de kerk uitgezet vanwege de worsteling met genderdysforie.

Dit boek gaat over mensen. Prachtige, eerlijke en moedige mensen als Lesli. En mensen als Carol en Stephanie.

Stephanie groeide op als een echt meisjemeisje met een stoornis in het autistisch spectrum.⁵ Toen ze dertien jaar was vertelde ze haar moeder Carol dat ze transgender was. De verklaring van Stephanie leek uit het niets te komen. Er was nooit ook maar één signaal geweest dat zou kunnen duiden op genderdysforie. Geen jongensachtige interesses of gedrag. Carol ontdekte dat Stephanie net een presentatie over transgenders had bijgewoond op school, een school waar vijf

procent van de leerlingen zichzelf identificeerde als transgender of non-binair.

Carol nam Stephanie mee naar een genderkliniek om advies te vragen. De arts vertelde Carol dat

‘ik naar mijn dochter moest verwijzen met mannelijke voor-
naamwoorden, haar moest aanspreken met een mannelijke
naam en een binder voor haar moest kopen waarmee ze
haar borsten kon afbinden. Hij zei niets over therapie en er
werd geen rekening gehouden met de sociale factoren die
duidelijk invloed hadden op haar gedachten. Ik moest haar
maar puberteitsremmers gaan geven.’

Artsen raden vaak puberteitsremmers aan voor kinderen die
in de pre-puberteit worstelen met hun genderidentiteit. Maar
over de gezondheidsrisico's op lange termijn voor kinderen
die deze medicatie nemen, is niet veel bekend. We weten wel
dat ze een nadelig effect kunnen hebben op iemands botten,
hart en hersenen.⁶ Desondanks vertelden de artsen Carol dat
puberteitsremmers de beste manier waren om haar dertien-
jarige dochter te behandelen. ‘Ik werd ten onrechte gerust-
gesteld dat deze medicijnen goed onderzocht waren en een
volkomen veilige manier voor mijn dochter om haar “gender te
onderzoeken”. Ik kreeg te horen dat als ik er geen toestemming
voor gaf, mijn dochter een hoger risico op suicide zou lopen.’
Carol was bang dat, als ze tegengas zou geven of vragen zou
stellen bij de medicatie van haar kind, ze wellicht de zegen-
schap over haar kind zou verliezen. Haar vragen konden
gezien worden als intolerant en een gebrek aan acceptatie. In
New Jersey, waar Carol en Stephanie woonden, ‘moedigt het

Departement van Onderwijs scholen officieel aan om zulke ouders aan te geven bij de overheid'. Toch vraagt Carol zich af: 'Waarom geven artsen medicatie aan kinderen vanwege een onbewezen en nog kneedbare genderidentiteit?' Dit boek gaat over mensen. Mensen als Lesli, Stephanie en Carol. En mensen als Alan.

Alan groeide op als kind van een predikant, maar kon na het afronden van de middelbare school niet wachten om de kerk te verlaten.⁷ Zolang hij zich kan herinneren had Alan de sterke neiging om zich te kleden, zich te gedragen en te handelen als een vrouw. Hij had niemand met wie hij kon praten en niemand die hem begeleidde. Hij zag de houding van de kerk richting LHBTQ mensen, waardoor hij zich nog einzamer voelde en zich nog meer ging schamen voor zichzelf. Hij werd ook moe van de hypocrisie binnen de kerk: 'Ondanks het feit dat ik het kind van een predikant was, raakte ik van streek door de hypocrisie van christenen die zeiden dat ze vol genade waren, maar dat niet in praktijk brachten (in het bijzonder wat betreft onderwerpen rondom LHBTQ+).'

Na de middelbare school verliet Alan de kerk. Maar zijn christelijke vrienden lieten hem niet in de steek. Op een dag vroeg een van die vrienden naar Alans verhaal, dus hij vertelde hem alles. Over zijn verlangen om vrouw te zijn. Over de seksuele aantrekkingskracht tot mannen. Over de fouten die hij maakte als hij probeerde zijn eigen overtuigingen over seksuele ethiek na te leven.

Alan verwachtte dat hij veroordeeld zou worden, maar ontving tot zijn verrassing liefde. 'In plaats van de schande en veroordeling die ik verwachtte, hoorde ik dat, ondanks

mijn verleden en de verlangens die ik had, God mij niet haatte. Dat ik geliefd werd door anderen en door God.’ Deze simpele woorden raakten hem diep in zijn ziel. Alan gaf zijn leven aan Christus omdat hij de moed had gevonden om zijn verhaal te delen met een vriend die hem met open armen ontving. ‘Als ik nooit geleerd had over pure, onverdunde genade, zou ik de transitie naar vrouw hebben doorlopen en de kerk hebben verlaten,’ zegt Alan.

Het was geen uitgebreid exegetisch argument tegen transseksualiteit of een tirade over vuur en zwavel rondom homoseksualiteit dat mij ertoe bracht om bijbelse mannelijkheid te gaan accepteren, maar *iemand die me de ruimte gaf om openlijk over mijn verlangens te praten en me liet weten dat God toch van me hield.*

Het duidelijke punt dat Alan hier maakt is het herhalen waard: *‘Iemand die me de ruimte gaf om openlijk over mijn verlangens te praten en me liet weten dat God toch van me hield.’* Het was liefde, niet logica, die Alans hart veranderde. Mensen worden zelden met argumenten het Koninkrijk van God ingepreparaat. Dit boek gaat over mensen. Mensen als Lesli, Stephanie, Carol, Alan en vele anderen die je in de komende pagina’s zult ontmoeten. Het gaat over Kat en Christian. Over mijn vriendin Kyla die acht jaar geleden in transitie ging naar man, maar een aantal jaar later Jezus ontmoette en in detransitie ging naar vrouw. Het gaat over Benjamin, een predikant die zijn hele leven met genderdysforie worstelde. Het gaat over vaders wier dochters nu zoons zijn en over zonen wier vaders nu moeder zijn. Het gaat over Matt, bij wie de regelmatige worste-

ling met paniekaanvallen alleen lijkt te verdwijnen wanneer hij vrouwelijk ondergoed draagt. Het gaat over mijn dierbare vriendin Hannah, één van de vriendelijkste, plezierigste en op bijbels gebied scherpzinnigste christenen die ik ken – en die drie jaar geleden in transitie ging van man naar vrouw.

Mensen en theorieën

Dit boek gaat over mensen. Een diverse groep prachtige mensen die geschapen zijn naar Gods beeld. Mensen die vaak in een hoekje zijn gezet, verkeerd begrepen, bespot en gemeden door hen die niet dezelfde ervaringen hebben als zij. Mensen die oneindig waardevol zijn in Gods ogen. En vanwege deze mensen moeten we ook *theorieën* begrijpen: bijbelse, theologische, wetenschappelijke, medische en filosofische theorieën over de menselijke natuur, het mannelijk en vrouwelijk lichaam en wat het betekent om te leven naar het beeld waarin God ons geschapen heeft.

Er zijn twee gevaarlijke trends die ik soms terugzie in het gesprek over transgenders. De eerste trend is dat mensen een cultuurstrijder worden in alles wat met de transwereld te maken heeft. Deze soldaten geven niets om echte transpersonen. Het enige wat hen interesseert is dat ze de transgender ideologieën waar ze over lezen in misleidende sensationele titels op het internet willen weerleggen. *Vrouwen worden man. Mannen worden vrouw. Tienduizend genders! Is iedereen helemaal gek geworden!?* En dus lees je alleen bepaalde tirades waarin de draak wordt gestoken met de denkbeelden van transactivisten en maak je heel duidelijk waarom zij onlogisch en onwetenschappelijk redeneren. Je voelt de triomf wanneer je een discussie wint omdat je het debat fel voert. Ondertussen

heb je geen idee dat de persoon die iedere week naast jou in de kerk zit worstelt met zijn genderidentiteit. Het verscheurt hem en hij heeft niemand om mee te praten. Hij ervaart de kerk niet als een ziekenhuis voor heiligen, maar als een begraafplaats voor mensen die er niet bij horen terwijl zoveel christenen er fluitend met een grote boog omheen lopen.

Een tweede trend die ik zie is dat mensen ingaan tegen de eerste trend en een liefhebber worden in plaats van een denker. *Ik ga gewoon van mensen houden – punt*. Daarmee bedoelen sommige mensen: *Ik hoef me niet bezig te houden met de theologische en wetenschappelijke complexiteit van de menselijke natuur. Al die dingen zorgen er alleen maar voor dat je hart gevoelloos wordt*. Ik begrijp deze zorg goed. Sommige theologische discussies zitten vol haat, waardoor onze liefde voor echte mensen bekoeld raakt – mensen die vaak het onderwerp van onze debatten zijn. Maar wanneer we te ver doorbuigen naar de andere kant en empathie tonen zonder dat we diep over het onderwerp nadenken kan dat ook schade toebrengen.⁸ De christelijke economen Steve Corbett en Brian Fikkert laten dit zien in hun toepasselijk getitelde boek *When helping hurts*.⁹ Soms kan medeleven zonder kritisch nadenken je ertoe aanzetten om dingen te doen die op korte termijn een goed gevoel geven, maar op lange termijn juist schade veroorzaken. Wanneer ik met spoed op de eerste hulp wordt opgenomen met een afgehakte arm en bloed dat uit mijn schouder spuit, wil ik in de eerste plaats geen chirurg met empathie. Ik wil vooral een chirurg die uitblonk tijdens zijn studie geneeskunde.

Mensen *en* theorieën. Ze zijn allebei belangrijk en noodzakelijk. Jezus bouwt aan een omgekeerd koninkrijk waar de voeten worden gewassen van de verschoppelingen, waar de kwets-

bare mensen welkom zijn en waar de mensen zonder stem in onze samenleving weer een stem krijgen. Waar de waarheid hooggehouden, gevierd en verkondigd wordt. Waar zij die tekortkomen in die waarheid geliefd worden. We zullen beter in staat zijn om het koninkrijk te vertegenwoordigen en op een goede manier van mensen te houden wanneer we een aantal basale (en soms heel complexe) bijbelse, theologische en wetenschappelijke theorieën begrijpen over wat het betekent om mens te zijn – wezens met een sekse en een lichaam die het beeld van God dragen.

De vraag over incongruentie

Omwille van mensen gaan we een aantal theoretische vragen onderzoeken in dit boek. Zijn mannelijk en vrouwelijk de enige opties? En hoe zit het met mensen die intersekse zijn? Kunnen mensen geboren worden met een mannelijk brein en een vrouwelijk lichaam of andersom? Moeten mannen zich mannelijk gedragen en vrouwen vrouwelijk wanneer zij God willen dienen? Mag een christen in transitie gaan? En welke voornaamwoorden moeten mensen die niet trans zijn gebruiken voor mensen die dat wel zijn?

We zullen deze vragen en vele andere behandelen. Maar aan al die vragen ligt één vraag ten grondslag. Het is een vraag die het fundament is voor alle andere. En het is een vraag waar we steeds naar zullen terugkeren in de komende hoofdstukken. Die vraag luidt als volgt:

Wanneer iemand geen samenhang ervaart tussen het biologisch geslacht en wat die persoon vanbinnen voelt, wat bepaalt dan wie iemand is – en waarom?

Bijvoorbeeld: wanneer iemand biologisch gezien man is, maar voelt, denkt of gelooft dat hen een vrouw is, is hen dan een vrouw of een man? Wanneer hen zich vanbinnen vrouwelijk voelt en hun lichaam zegt dat hen man is, wat is hen dan en waarom? Is het lichaam of de geest bepalend voor wie we zijn? Waarom zou wat het lichaam zegt belangrijker zijn dan de geest wanneer er sprake is van incongruentie? Of waarom zou dat wat de geest zegt belangrijker zijn dan het lichaam wanneer er sprake is van incongruentie? Dit zijn geen abstracte intellectuele vragen als ‘hoeveel engelen kunnen er op een speldenknop staan?’ Dit zijn fundamentele vragen die centraal staan in de vraag hoe discipelschap eruitziet voor christenen die zulke incongruentie ervaren.

De vraag over incongruentie is uiteindelijk een vraag over menselijke *ontologie*. Ontologie is een filosofische term die te maken heeft met de natuur van dingen; wat het betekent om mens te zijn, in het bijzonder een mens met een lichaam en een sekse. Ontologie is niet alleen maar één of ander hoogdravend filosofisch concept waar alleen de wetenschappers zich in hun ivoren torens over buigen. Het is fundamenteel voor discipelschap – om meer op Christus te gaan lijken. We moeten eerst begrijpen *wie we zijn* (ontologie), voor we kunnen begrijpen wat het betekent te worden *wie God wil dat we zijn* (discipelschap). Ontologie hoort onlosmakelijk bij discipelschap, omdat discipelschap betekent dat we leven zoals God ons heeft ontworpen om te leven – leven naar het beeld van God.

Een ander cruciaal aspect van leven zoals we bedoeld zijn – een aspect dat door Jezus uitgeleefd wordt en waartoe iedereen die zegt Hem te volgen ook wordt opgeroepen – is *vriendelijkheid*. Het belichamen van Gods vriendelijkheid (Rom. 2:4) is een

essentieel onderdeel van christelijk discipelschap, vooral richting hen die door de kerk te schande zijn gemaakt en gemeden worden. In het bijzonder richting mensen als mijn vriend Lesli.

Het zou ons een eer zijn

Zoals je je misschien nog herinnert, werd Lesli via de achterdeur uit het kantoor van hun dominee gezet, nadat hen hem om hulp had gevraagd. Maar mensen hebben liefde en verbondenheid nodig. Als ze die niet in de kerk vinden, zullen ze die ergens anders gaan zoeken. En dat deed Lesli ook. Lesli vond liefde en acceptatie bij andere LHBTQ mensen, waarvan velen zich ook voor schut gezet voelden door christenen. Lesli werd verliefd op een vrouw met de naam Sue en uiteindelijk trouwden ze. Sue had een zeldzame ziekte die ervoor zorgde dat haar handen trilden. Op een avond ging ze naar buiten om te roken, maar haar handen trilden zo erg dat ze, terwijl ze haar sigaret aanstak, ook zichzelf in brand zette. Lesli deed binnen de afwas toen hen Sue hoorde schreeuwen. Toen hen naar buiten rende om te zien wat er gebeurde, zag Lesli hoe Sue volledig in brand stond. Sue werd met spoed naar het ziekenhuis gebracht, maar de verwondingen waren te ernstig. Drie dagen later overleed Sue.

De verpletterende klap van het verliezen van een echtgenote was ondraaglijk. Half verdwaasd raapte Lesli al hun moed bij elkaar om een kerk te vinden die bereid was om de begrafenisdienst te regelen. Na achttien jaar lang geen voet in de kerk gezet te hebben, belde Lesli de enige kerk die hen kende. Het was een kerk waar Sue ooit vrijwilligerswerk had gedaan en het bleek één van de meest conservatieve kerken in de omgeving. De predikant nam de telefoon op. Stamelend zei Lesli:

‘Hallo, mijn naam is Lesli en mijn vrouw is zojuist overleden. We zijn lesbisch, maarre... ik wil graag weten of u bereid bent de begrafenisdienst van mijn vrouw op u te nemen.’

De predikant zei niet ‘Daar moet ik even over nadenken’ of ‘Misschien, maar we moeten eerst weten hoe je denkt over onderwerpen als transgenders en de lesbische levensstijl.’ Met medeleven en overtuiging zei de predikant:

‘Het zou ons een *eer* zijn.’

‘Van harte gecondoleerd met dit grote verlies,’ vervolgde de predikant. ‘Wat moet je een verdriet hebben momenteel. Ik kan me niet voorstellen hoe het moet zijn om een geliefde te verliezen. Alsjeblieft Lesli, laat ons alle details van de dienst maar regelen, de kosten, de afspraken en wat je ook maar nodig hebt. Alsjeblieft Lesli, laat ons van je houden, dwars door je pijn heen.’

De kerk omringde Lesli met liefde – iets wat Lesli nooit ervaren had van christenen. Lesli kreeg die liefde en vriendelijkheid eerder van de LGBTQ mensen, maar niet van *christenen*. En het was deze simpele belichaming van liefde zoals Christus die toonde, die opnieuw Lesli’s passie voor Jezus ontstak en Lesli terug naar het geloof in Christus bracht. Lesli zal samen met ons de eeuwigheid in de nieuwe schepping doorbrengen en dat allemaal omdat één predikant de moed had om Gods vriendelijkheid te tonen.

Lesli is één van de meest mooie, op Christus lijkende, zichzelf opofferende mensen die ik ooit ontmoet heb. Als ik gebed nodig heb ga ik naar Lesli. Als ik wel wat bemoediging kan gebruiken facetime ik met Lesli. Als ik een goede, stevige, gees-

telijke schop onder mijn kont nodig heb, zwaait Lesli hun geestelijke been in mijn richting. Lesli belichaamt de genade en waarheid en vriendelijkheid van God meer dan de meeste christenen die ik ken. Ik heb gezien hoe Lesli tot in de kleine uurtjes opbleef om bij tieners het voornemen om suïcide te plegen uit hun hoofd te praten. Lesli biedt een luisterend oor wanneer deze tieners niemand anders hebben om mee te praten, wanneer ze geen enkele andere plek binnen de kerk kunnen vinden waar ze kunnen zeggen ‘Ik heb het gevoel dat ik in het verkeerde lichaam ben geboren en ik weet niet wat ik daarmee aan moet. Ik denk dat suïcide de enige oplossing is.’

Lesli is geen probleem.

Lesli is geen debat.

Lesli redt letterlijk mensenlevens.

Lesli *heeft geen hulp nodig*, maar *anderen hebben Lesli nodig*.

Lesli is geen ongemakkelijke onderbreking van onze fijne en overzichtelijke diensten, waar mensen denken dat ze alles goed voor elkaar hebben, rustig kunnen zitten en samen kunnen vieren dat ze het zo goed voor elkaar hebben. Lesli is een *cadeau* aan de kerk en de kerk lijkt meer op Jezus omdat Lesli er deel van uitmaakt. Lesli is niet perfect, uiteraard (Lesli wilde er *echt* zeker van zijn dat ik niet een grotere heilige van hen maak dan hen in werkelijkheid is – een zorg die ik niet altijd zie onder niet-trans christelijke leiders). Maar Lesli belichaamt die vriendelijkheid en waarheid die hen van Jezus heeft ontvangen, alleen maar omdat één predikant de moed had om te zeggen: ‘*We zouden vereerd zijn als we van je mogen houden.*’

Als we verder nadenken over vragen die gaan over trans-identiteiten, onthoud dan: er zou zomaar een veertienjarig

meisje in jouw jeugdgroep kunnen zitten die op het punt staat om zichzelf wat aan te doen, omdat ze zich geen meisje voelt en niemand heeft om mee te praten. Ze was geschapen naar Gods beeld en is geliefd door Jezus.

Ben jij ook bereid van haar te houden?

2

TIENDUIZEND GENDERS

Taal is essentieel in het gesprek over transgender personen. Maar als we proberen om het groeiend aantal termen binnen dit gesprek te begrijpen kan dat voelen als het repareren van een lekke band van een rijdende auto. Het gaat letterlijk over honderden termen, dus als we iedere term afzonderlijk willen bespreken verdwalen we in een taalkundig oerwoud.

We zullen dan ook niet iedere term behandelen in dit boek. Daar is Google voor. Wel wil ik een aantal van de belangrijkste termen en zinnen binnen het transgesprek bekijken. De meeste aandacht zullen we (in de tweede helft van dit hoofdstuk) besteden aan de twee belangrijkste termen binnen deze conversatie: geslacht en gender.

Sleutelbegrippen

Laten we beginnen met de term die het onderwerp is van dit boek: *transgender*. Volgens de christelijke psycholoog Mark Yarhouse is *transgender* een ‘parapluterm voor de vele manieren waarop mensen hun genderidentiteit anders ervaren, presenteren, uitdrukken of uitleven dan mensen bij wie het gevoel van genderidentiteit overeenkomt met hun biologisch geslacht’.¹⁰ Ik kan niet genoeg benadrukken dat het echt om een ‘parapluterm’ gaat; het omvat heel veel verschillende erva-